

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Kuhaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge tujerazpisne države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Kuh. in gospodarskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštno proste.

Današnja številka obsega 10 strani.

Brez vere.

Na Francoskem se trudijo vladati brez vere in Boga. V šoli ne sme viseti podoba Križanega, njegovo ime se ne sme imenovati, katehet ne sme v šolo. Tudi v sodni dvorani ni križa in se ne prisega Bogu pred križem. Redovnice in redovniki so izgnani iz francoske zemlje, njih samostani zaprti. Duhovniki so morali zapustiti svoja župnišča, cerkve so jim zaprli ter jih po večjih krajih izpremenili v vojaške hleve in magacine. Tudi take šole, ki so si jih verni katoličani sami ustanovili in vzdrževali, je dala vlada zapreti. Sedaj vladajoča struja na Francoskem noče nič vedeti o Bogu, o veri, o duhovnikih, ampak se naslanja samo na človeške zmožnosti in moči. Bog je dal Francozom Lurđ, kjer vrši mnogoštevilne čudeže, katere gledajo in o katerih slišijo vsi Francozi, toda večina ostane trda in zakrknjena.

Francoska je ljudovlada; leta 1870 so nagnali zadnjega kralja in od istega časa si volijo predsednike, seveda same framasone ali framasonske prijatelje. Ministri so vsi brezverci ter se jemljejo iz liberalnih in socialističnih vrst. Državni zbor je po veliki večini tudi svobodomiseln, število katoliških poslancev je prav majhno in še ti se v svoji kratkovidnosti delijo med pristaše za kraljevo vlado in za ljudovlado. Med časopisjem prevladuje tudi svobodomiseln, francoski katoličani niso znali ceniti moč časopisja in so premalo skrbeli za njegovo razširjenje. Po mestih je veliko ljudi, ki niso krščeni, tudi po deželi že skoro ni vasi, kjer bi ne bilo kakšnega novodobnega pagana. Otroci ne slišijo nič več o Bogu, ne o božjih, ne o cerkvenih zapovedih, krščanski nauki so jim tuji. Kot pagani zrastejo in kot pagani živijo.

Francozi ne vedo nič vedeti o večnosti in o nebesih, tukaj na zemlji si hočejo ustanoviti z lastno močjo, brez Boga in brez vere, nebesa. In kako se jim je to posrečilo?

Razuzdano življenje med Francozi je tako veliko, da trpi poč tem že ves narod. Število otrok se kreči, naraščaj je vedno manjši. Vojaški krogi so začeli tarnati, da ne dobivajo več dovolj novincev za vojno in da tudi ti, kateri pridejo k vojakom, niso dovolj krepki in ne vzdržijo mnogo. Seveda, na Francoskem se lahko zakoni ločijo, in ločeni ljudje ne marajo otrok, in ako jih dobijo, so jim v nadlego, za katere skrbijo neradi in z nevoljo. V domači hiši nimajo otroci vzgoje, v šoli tudi ne, zato ni čudo, da je ta mladina, ki vzraste brez vzgoje in brez vzdržnosti, nerabna za vsaki napor in za vsaki trud. Z mehkuzno in razuzdano mladino se ne more reševati domovina, ker se taka mladina boji bojev in težav.

Zaradi nerabnega in maloštevilnega naraščaja so začeli Francozi najprej tožiti. Sedaj pa imajo novo nesrečo nad seboj vsled svoje nevere in brezbožnosti. Kakor volkovi iz gozda, tako vstajajo po mestih pravi pravcati roparji iz temnih skrivališč. Kjer slutijo denar, tam uderejo. Če se jim postavljajo ljudje v bran, jih postreljajo kakor vrane in srake. Če rabijo ti roparji samodre (avtomobil), postrelijo one, ki sedijo v njem, ter se veselo odpeljejo s samodrečjem dalje po svojih roparskih potih. Po vseh listih (tudi mi smo v zadnji številki poročali) se je opisoval boj, ki sta ga imela pretekle dni policija in vojaštvo z roparji v Parizu, katere je vodil ropar Bonnot. Apaši se imenujejo v Parizu ti novodobni roparji. Imetje in življenje je negotovo pred temi učenci, ki si jih je vzgojil na Francoskem novodobni čas brez vere in Boga.

Boga se Francozi niso hoteli bati, sedaj se morajo bati ljudi. Veliki so hoteli postati brez Boga, toda njihovo število počema. Srečni so hoteli biti med seboj, a si medsebojno krađejo in ropajo. Tako postane življenje v državi, v kateri se hoče vladati brez vere in brez Boga.

Delegacije.

Pretekli teden sta na Dunaju zborovali avstrijska in ogrska delegacija. Dva nova ministra sta se jima predstavila, minister zunanjih zadev grof Berhtold namesto umrlega grofa Erentala, in skupni finančni minister vitez Bilinski namesto odstopivšega ministra Buriana. Grof Berhtold je po stari navadi zunanjih ministrov zatrjeval, da je razmerje naše države do drugih sosednjih držav prijateljsko, toda vkljub

temu je nazadnje povdarjal potrebo, da skrbimo za še bolj močno armado in mornarico. Vitez Bilinski je predaval delegaciji, kako bo skrbel za Bosno in Hercegovino, da jima bo dal še več politične samostojnosti in ako bo dobil kje denar, jim bo gradil tudi železnice.

Toda avstrijska in ogrska delegacija sta se prav malo brigali za govore novih ministrov, prvo mesto v njihovih razpravah je zavzemalo vprašanje južnih Slovanov, pred vsem seveda Hrvatov, katerim so poslali Madžari Čuvaja. V madžarski delegaciji so delegatje branili postopanje madžarske vlade nasproti Hrvatom, v avstrijski pa se je to postopanje hudo obsojalo, in sicer obsojalo od vseh strani, le skupni ministri so molčali kakor grob. Najbolj ostro je govoril slovenski delegat dr. Šusteršič. Njegove besede so padale kot žgoči udarci po glavah madžarskih mogotcev. Končal je svoj govor takole:

Na Hrvaškem gospodari Čuvaj z modrostjo pandurja in z nasiljem birača v kraljevem imenu. Časi so resni! Kakšna morajo biti čustva v hrvaških srcih, ko vidijo, da danes njihovo domovino v kraljevem imenu tlačijo tisti, proti katerim so morali svoj čas s svojo zvestobo braniti kralja. Zvesti se žrtvujejo, da bi se nezvestim ustreglo. Spominjamo se nesrečnega kralja, ki se je ob šumnih pozdravih ljudstva pokril z jakobinsko kapo, ki pa je kmalu potem ob šumni zažogljivosti ljudstva izgubil svojo glavo. Dandanes ta reč ni tako nevarna; godi se brez krvi. Glej Norveško!

Kakšno zahvalo pa ima sivi kralj za to, da so mu izvalili odlok kraljevega komisarja: Ko je grof Stürgkh odgovoril na znano interpelacijo v državni zbornici, so pisali ogrski listi v odgovor: Kako si upa minister obsojati to, kar je kralj naredil?

Ogrski plemenitaši hočejo v dobrem hrvaškem ljudstvu zaneti sovraštvo proti prestolu. Prestol naj bi postal njihova žoga. Kje je tu, ko gre za najvišje zadeve cesarske rodovine in države, minister zunanjih reči in cesarske hiše?

Svoj čas je živel Bren, ki je vrgel svoj meč na tehtnico. Grof Berhtold nima meča, in ko bi ga imel, bi se nam ne dopadel, ker ni vojščak. Ima pa portfelj (ministrsko listnico). Zakaj ni imel toliko poguma, kakor avstrijski ministrski predsednik, ki je branil resnico in pravico? Grof Berhtold pa nima proti krivicam na Hrvaškem nobene besede. Zdi se, da tare nekatere ministre bledi strah pred ogrskim parlamentom, ki je po svoji sestavi glede na zastalo volilno pravico eden najmalovrednejših državnih zborov v Evropi. Ki ga je oberst Fabricius z enim migljajem razgnal. Od tega plemenitega parlamenta se je treba pozvati na dobro, zvesto ogrsko ljudstvo, s katerim se bomo lahko dogovorili. Grof Berhtold ne stori nič, da si nam je nasilje na Hrvaškem v večjo škodo kakor kaka izgubljena bitka.

Avstrija je bila svoj čas poklicana, rešiti nemško vprašanje. Ni ga rešila, rešilo se je pa proti njej. Avstrija je danes poklicana, da reši jugoslovansko vprašanje. Usodno je, ali se bo rešilo po njej, ali proti njej. Naj se ne zamudi dano trenutje, sicer bo prepozno.

Po teh besedah je izjavil dr. Šusteršič, da ne more glasovati za šestmesečni začasni proračun.

V ogrski delegaciji je bilo zanimivo tudi to, da si niso upali nastopiti proti vojnemu ministru Aufenbergu, čeprav so prej pretili, kako mu bodo v delegacijah posvetili, ker jim ni hotel pomagati v boju proti kralju, kateremu so hoteli glede sklicanja vojaštva vzeti vse pravice.

Avstrijska in ogrska delegacija sta nazadnje z večino glasov dovolili šestmesečni začasni proračun, to je do 1. novembra.

Snideta se zopet v jeseni na Dunaju.

Politični ogled.

Dne 2. maja: Pri današnjih občinskih volitvah za 1. razred na Dunaju so zmagali krščanski socialci v štirih okrajih, v enem okraju je potrebna ožja volitev. — Nevarno je obolel poljedelski minister dr. Braf. — V avstrijski delegaciji so večinoma vsi govorniki hudo obsojali nasilno postopanje Madžarov proti Hrvatom. — V italijanskem državnem zboru je v razpravi predloga za splošno volilno pravico.

Dne 3. maja: Dri današnji ožji volitvi na Dunaju za 1. razred je zmagal zopet krščanski socialci nad liberalcem. Tako imajo sedaj na Dunaju krščanski socialci kljub silnemu pritisku združenih nasprotnikov veliko večino v mestnem svetu, namreč 131, liberalcev je komaj 20, socialističnih demokratov 10. Nade nasprotnikov krščanstva so torej splavale po Donavi. Dunaj ostane krščanski. — V seji avstrijske delegacije je govoril dr. Šusteršič o jugoslovanskem vprašanju in Hrvatih. O njegovem govoru poročamo obširneje v članku. — V današnji seji državnega zbora je govoril slovenski poslanec Gostinčar in se je toplo zavzel za slovenske pokrajine. K postavki hišni davek je govoril tudi ministrski predsednik grof Stürgkh. — V nemškem državnem zboru se je sprejel vladni predlog za najetje posojil za pomnožitev vojne sile.

Dne 4. maja: Prestolonaslednik Frano Ferdinand se preseli iz grada Belvedere v cesarski dvor na Dunaju. — Bivši poslanci hrvaškega sabora so se brzojavno zahvalili vsem slovanskim in drugim poslancem, ki so se zavzeli v delegacijah za Hrvate. — Zunanji minister Berhtold bo baje v kratkem odpotoval v Berlin, da se predstavi nemškemu cesarju. — V Maroku so nastali zopet nemiri. Dve večji ustaški četi korakata proti glavnemu mestu.

Dne 5. maja: Obolela ministra Braf in Rössler nameravata baje odstopiti. — Na Francoskem so se vršile danes občinske volitve. Svobodomiselnici so izgubili več tisoč glasov. — Za predsednika v Združenih državah Severne Amerike se vrši huda volilna boj. Za prvenstvo se borita sedanji predsednik Taft in nekdanji Roosevelt.

Dne 6. maja: Vlada bo predložila državnemu zboru začasni proračun za dobo 6 mesecev. — V brambnem odseku državnega zbora je govoril slovenski poslanec Pišek. Njegov govor prinesemo prihodnjič. — Položaj na Ogrskem je vedno bolj zamtan. Vidi se, da novi ministrski predsednik Lukač nima niti volje, da bi se razmere izboljšale. — Švedski socialni demokratje so v tamošnjem državnem zboru vložili predlog, naj se proglasi Švedska za ljudovlado (republiko).

Dne 7. maja: V današnji seji državnega zbora je prišlo do burnih prizorov med socialnimi demokrati na eni in kršč. socialci in nacionalci na drugi strani. Šlo se je za to, ali se izvolitev nekaterih poslancev potrdi ali ne. Od obeh strani so letele psovke najlepše vrste. Predsednik Silvester je izjavil, da se bo mandat socialno-demokratskega poslanca Silbererja, ki je neznano kam izginil, proglasil za ugaslega. — V ogrskem državnem zboru se je vršila živahna razprava glede hrvaškega vprašanja. Madžare postaja sram, da počenjajo na Hrvaškem take nepostavnosti. — Bosanski deželni sabor je sklenil resolucijo, v kateri se protestira proti madžarskim nasilnostim na Hrvaškem.

Razne novice.

- 12. nedelja: Pankracij, mučenik, Križev,
- 13. ponedeljek: Servacij, škof,
- 14. torek: Bonifacij, muč.; Viktor,
- 15. sredo: Zofija, m., Hilarij, spoznavalec
- 16. četrtek: Kristusov vnebohod, Janex Nep.,
- 17. petek: Paškal, spoznavalec, Maksima, dev.,
- 18. sobota: Feliks, sp., Vincencij.

Čenjenim naročnikom! 1. Kdor si »Slov. Gospodarja« po dopisnici naroči, a ne pošlje nič naročnine, dobi **od zdaj za naprej samo** dve številki »Slov. Gospodarja«; potem se mu pošiljanje lista brezpogojno ustavi. Naj se torej z naročilom ob enem pošlje tudi denar. 2. Tisti naročniki, ki se lista niso plačali do konca leta 1911, imajo pri današnji številki na ovitku križ, in sicer, kdor je še dolžan za četrt do pol leta 1911, ima na ovitku **en** velik križ; kdor je še dolžan za tri četrt leta, ima **dva** križa in kdor je dolžan za celo leto, ima **tri** križe. Križe bomo naredili na ovitek samo dvakrat, potem pa se list **brezpogojno vsakemu ustavi**.

3. Kdor nam dolguje morebiti čez eno leto naročnino, tistemu se list takoj ustavi.

4. Ako bi se komu list po krivici ustavil, naj ga reklamira takoj; reklamacije so poštne proste. Pri reklamaciji nam naj naznani, kdaj in pri kateri pošti so plačali naročnino. Mi imamo več položnic, po katerih smo dobili denar, pa imena ni na položnicah, zato ne vemo, kdo nam je denar poslal.

Upravništvo „Slov. Gospodarja“.

Duhovniška vest. Prestavljen je častiti gospod kaplan Simon Simone iz Podsréde v Laporje.

Osebnostna vest. Gospod Martin Križan od Sv. Trojice v Slov. gor. je sprejet kot železniški uradnik pri južni železnici na Dunaju.

Iz politične službe. Kancelist pri c. kr. ekspozituri v Mozirju Josip Ferik je imenovan za okrajnega tajnika istotam.

Iz pošte. Poštna koncipista Alojzij Gregorič in dr. Hjeronim Separović v Gradcu sta imenovana za poštne komisarije.

Iz davkarske službe. Davčni oskrbnik Alojzij Belšak v Mariboru je stopil v stalni pokoj.

Poroka. V Ljubljani se je poročil dne 4. maja Albert Jeločnik, načelnik Zveze slovenskih Orlov, z gđc. Minko Bonačev. Bilo srečno!

Letovišče duhovskega podpornega društva ob Bohinjskem jezeru se odpre letos dne 7. maja. Duhovnikom-sobratom se nudi najugodnejša prilika okrepčila v svežem planinskem zraku ob Bohinjskem jezeru. Tik ob letovišču se nahaja lična cerkva sv. Duha, kjer je možno duhovnikom opravljati vsak dan sveto mašo.

Moč, ki največ izda. Poročali smo že, da so dunajske občinske volitve za krščansko stranko ugodno izpadle, dasiravno so se židje, liberalci in socialni demokratje ter vsi drugi nasprotniki krščanstva vrgli z divjo silo v volilni boj in so hoteli izrgati občinsko upravo Dunaja krščanskim socialcem iz rok. Kdo je bil, ki je dal krščanski stranki na Dunaju največ odporne sile proti združenim nasprotnikom? Časopisje! V krščanskem duhu pisani dunajski listi, med njimi v prvi vrsti „Reichspost“, so po izjavi voditeljev krščanske stranke s svojo navdušujočo pisavo največ pripomogli do sijajne zmage. Dunajsko vero ljudstvo je hvaležno svojim listom, ki so pomagali, da se je grdi protikrščanski pošasti zavlil vrat. Na tisoče novih naročnikov so dobili po volitvah dunajski krščanski listi. — Tudi za našo stranko je to dober nauk. Naši liberalci, nemškutarji in socialni demokratje, so popolnoma enaki dunajskim protikrščanskim strankam. Po zadnjih volitvah v državni zbor so vse te stranke na Spodnjem Štajerskem pobite. K temu porazu je naše časopisje gotovo mnogo pripomoglo. Izrabimo moč poštenega časopisja in razširimo „Slov. Gospodarja“, „Stražo“ in „Naš Dom“ do zadnje slovenske kočice.

Kako se je rešil Slovenec Korun s „Titanika“. Franc Korun prebiva ževeč let v državi Illinois. Prišel je v Ljubljano po svojo 3letno hčerko, da jo odvede v novo domovino. Ko so častniki zapovedali, da naj zasedejo žene in otroci rešilne čolne, je vzel svojo hčerko v naročje ter jo hotel oddati nekemu mornarju. Hčerka pa se ga je tako oklenila, da se je moral, ker njega niso hoteli sprejeti v čoln, vrniti na ladjo. Tam je našel čepico nekega mornarja ter si jo dal na glavo. Stopil je v drug čoln, kjer so ga sprejeli, ker so mislili, da je mornar, in na ta način je rešil sebe in svojo hčerko.

Gradec. Pretečeno nedeljo so bila pozvana vsa dekleta graškega mesta, oziroma povabljeni k nekakšnemu shodu za službo, „Dienstmädchenversammlung“. Bila sem radovedna, kak namen ima ta shod in katera stranka ga je sklicala, zato sem se ga tudi udeležila. Govornica in govornik sta govorila v začetku o majhnih plačah, malo prostih urah itd. Proti koncu govora se je pohvalilo delo socialnih demokratov (te poznamo) in nad vse pretege priporočal časnik „Arbeiterwille“. Drage Slovenke, bivajoče v Gradcu! Nikar ne zahajajte k tem shodom, ker nevede boste srkale va-se strup socialdemokratizma, pač pa vse k Dekliški zvezi, oziroma k Izobraževalnemu društvu. Tam imamo več, mnogo več priložnosti, si pridobiti potrebne izobrazbe. Ostanimo zveste veri in narodu. Ponavljam: Ne na shode, ki jih vodijo socialni demokratje, temveč vse v Slovenski Dom!

Novice s svetovnega trga. Listi poročajo, da se je dne 30. aprila razdružila zveza (kartel) avstrijskih petrolejskih tovarnarjev in lastnikov petrolejskih izvirkov. Kot posledek razdružitve tega kartela je padanje cen petroleja za 3 K 50 vin. pri 100 kg. Domneva se, da bodo cene petroleja še bolj padle. Po nekod so prodajali trgovci liter petroleja že celo po 40 do 44 vin. — Sladkorni kartel je tudi sklenil, pri ceni sladkorja nekaj popustiti, in sicer začasno 2 K pri 100 kg. Ker je bila letos na otoku Kuba v Ameriki izredno dobra letina sladkorne trstike, je pričakovati, da bo cena sladkorju mogoče še bolj padla. — Vinske cene so zadnji čas močno poskočile. Kot vzrok višjim vinskih cenam se navaja pozeba vinske trte v Porenju v Nemčiji, na Ogrskem in Nižjem Avstrijskem. — Velike tovarne za usnje in podplate v Nemčiji in na Avstrijskem, so sklenile zvišati ceno svojim izdelkom za 3 do 5 kron pri 50 kg; za boljše usnje in takozvano „jucht“ se zviša cena celo za 10 K. — Cena pšenice in moki se zadnji čas ni mnogo spremenila; le pri rži se opazuje, da je cena malo poskočila. — Z živinskega trga na Dunaju in v Pragi poročajo, da so cene za plemeno živino padle za 2 do 3 K

pri 100 kg žive teže, pri pitani živini pa so poskočile za 1 do 2 K.

„Slovenska Straža.“ Po posredovanju državnih poslancev gospoda profesorja Jarca in dr. Verstovška je dovolilo finančno ministrstvo „Slovenski Straži“ elektno loterijo. Priprave se vršijo in bomo pravočasno o vsem natančneje poročali.

*** Za kovače.** Na deželni podkovni šoli v Gradcu se začne dne 1. julija 1912 polletni tečaj za kovače, ki se hočejo izučiti za izkušene podkovače. Revnejši in pridni pomočniki dobijo od dežele in okrajnih zastopov podpore. Oglasiti se je treba do 1. junija 1912 pri ravnateljstvu podkovske šole v Gradcu. Natančneje v današnjem inseratu.

*** Dražba občinskih lovov.** V petek, dne 28. junija, ob 10. uri dopoldne, se bodo vršile na c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru v sobi št. 4 dražbe sledečih občinskih lovov: 1. Občinski lov Vrhov dol 522 ha, dražbena cena 70 K; 2. občinski lov Skoke 628 ha, dražbena cena 300 K.

Hroščovo leto. Poljedelsko ministrstvo opozarja občine, da bo letos posebno mnogo hroščev, ter jih tudi opozarja, naj se pravočasno pripravijo na pokončevanje hroščev.

Nova knjiga. Krmar Milanovič. Povest, založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena 1 K 40 vin., vezan 2 K 20 vin. Slovenci pač prav malo vemo o morju, še manj pa o življenju na morju, kjer časih drzni mornar po več tednov ne zazre družega, kot brezkončno morsko gladino. Tudi povest „Krmar Milanovič“ nam opisuje življenje na morju ter potop velike ladje. Le malo ljudi more rešiti golo življenje v malem čolniku, s katerim se igrajo celo mali morskivalci kot z orehovo lupino. Povest je tako zanimiva, da je čitatelj ne bo mogel položiti iz rok, predno je ne bo popolnoma prečital. Zato jo najtopleje priporočamo.

*** Slovensko dekle** je knjižica, katero je spisala mladenka Pepica Senica za slovenska dekleta. Izšla je ravno kar v tiskarni sv. Cirila, in sicer že v drugi izdaji. Knjižica je jako poučna in jo toplo priporočamo vsem slovenskim dekletom. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 1 komad s poštnino vred 35 vin.; 10 komadov pa stane s poštnino vred 3 K 20 vin. Priporočamo, da tisti, ki knjigo naročijo, pošljejo znesek v znakah, s tem si prihranijo stroške poštne nakaznice. Na naročila brez znamk ali denarja se ne ozira.

Mariborski okraj.

Sv. birma v dekanatu Maribor 1. Dr. br. Kakor vsako leto, bodo tudi letos na binško nedeljo dne 26. t. m. prevz. nadpastir v stolnici v Mariboru po slovesni postifikalni maši in po podelitvi papeževskega blagoslova s popolnim odpustom, delili zakrament sv. birme. Razen tega bo letos v tem dekanatu sv. birma: pri Sv. Petru pri Mariboru dne 16., pri Sv. Martinu pri Vurbergu dne 18., pri Sv. Barbari pri Vurbergu dne 19., v Selnici ob Dravi dne 27. in v Kamnici pri Mariboru dne 28. t. m.

m Maribor. Za drugo porotno zasedanje pri mariborski okrajni sodnji je imenovan za predsednika Ludovik Perko, predsednik okrajne sodnje; za podpredsednike pa višjesodni svetniki dr. Franc Voušek, dr. Josip Frajdl in Anton Morocutti.

m Maribor. Tobačna trafika v Mariboru, Koroska ulica št. 90, se odda. Čisti dohodek lanskega leta znaša 501 K 55 vin. Natančneje pove c. kr. okr. finančno ravnateljstvo v Mariboru.

m St. Ilj v Slov. gor. Dne 1. maja je umrl tukaj Ervin vitez pl. Pistor, brat nekdanjega šentiljskega župana Pistorja. Zadel ga je kap. Umrl je bil miren Nemec in ni odobral Súdmarkine gonje proti Slovencem.

m St. Jakob v Slov. gor. Odkar je pri nas odklenkalo štajerskijancem v občini, se je začelo tukaj celo drugačno življenje. Ljudstvo je postalo zavedno in probujeno. To je pokazal tudi shod S. K. Z., ki se je vršil v nedeljo, dne 5. t. m., pri g. Roškarju v „Jakobshofu“. Udeležba je bila izredno lepa; od vseh strani so prihajali vrli Jakobčani. Naš deželni poslanec g. dr. Korošec je poročal o bojih in delovanju slovenskih poslancev v Gradcu in na Dunaju. Za njim je nastopil dr. Hohnjec, ki je povdarjal, kako nujno je potrebna dandanes izobrazba in organizacija za naše ljudstvo. Deželni in državni poslanec Ivan Roškar je končno navduševal zbrane k skupnosti, na kar se je lepo uspešno zborovanje zaključilo. Ljudstvo je bilo veselo, da je imelo v svoji sredi svoje poslance in je s tem pokazalo, da jim zaupa.

m Čermensak. Nek čermenski možiček ima narodenega „pujskega revčka“, ki je seveda nanj naslovljen, toda brez krstnega in rodbinskega imena. Za tega skrivnega „Štajerčevega“ naročnika bi nikdo ne izvedel, ko mu ne bi še včasih po kom drugem poslal. S tem nepopolnim naslovom ta možiček prejasno pove, da se svojega „Štajerca“ sramuje. Svetujemo mu, naj si naroči „Slov. Gospodarja“, katerega se mu ne bo treba sramovati. Ti pa „pujski revček“, sramuj se, ker se te celo lastni pristaši sramujejo.

m Ruše. Skupina Jugoslovanske strokovne zveze v Rušah je sklicala v nedeljo, dne 5. maja popoldne, javen poučen shod v gostilni g. Repoluska. Shod se je vključil nekaterim socialno-demokratskim nemirnim sijajno obnesel. Pod predsedstvom g. Luka Hleba, veleposestnika na Smolniku, je razložil naš dični deželni in državni poslanec g. Pišek pomen Kmečke zveze in obstrukcijo v deželnem zboru, povedal marsikaj o vojaškem obrambnem zakonu, šolskem zako-

nu, sploh nam je razjasnil krivice, katere se nam gođijo od nemške večine v deželnem zboru in zoper katere ni druge pomoči kakor obstrukcija, katero so vsi navzoči z vsklikom odobraval. Za njim je razpravljaj g. dr. Benkovič o namenu organizacije Jugoslovanske strokovne zveze, ki služi v izobrazbo vseh delavskih slojev, kakor tudi v korist kmečkim delavcem, ako se organizirajo. Razjasnil nam je tudi pogubne načrte socialne demokracije in neumne spletakarje slovenskih liberalcev, kateri si hočejo s samimi lažmi in praznimi obljubami postaviti na zemlji paradiz za svoje pristaše. G. dr. Leskovar iz Maribora nam je imenitno raztolmačil boj naših poslancev v Gradcu in na Dunaju, potem pa osvetlil tudi stališče liberalcev in drugih nasprotnikov, ki ga zavzemajo z ozirom na ta boj. Žel je splošno odobravanje, ko je kazal na postopanje liberalcev, ki obstoji v tem, da vedno grajajo to, kar store naši poslanci, pa menjavajo svoje stališče glede iste stvari, kakor spreminja luna svojo obliko. Končno je dokazoval utemeljenost izreka: Biti slovenske krvi, biti Slovenec ponos. Po sklepu gg. govornikov je tajnik in zaupni mož skupine Jugoslovanske strokovne zveze v Rušah, g. Ivan Jug, vspodbujal navzoče kmete in delavce, naj se združijo v Stokovni zvezi za nadaljno izobrazbo in podporo ubogih in zapuščenih delavcev. S krepkimi „Živio“-klici je zaključil predsednik shod.

m Hoče. Prišel je cvetoči mesec maj. Mlado in staro, vse se veseli; cela narava oživi. Tako so se spominjali majnika tudi vrli hočki Slovenci ter postavili na predvečer krasno okinčano mlajevo drevo. Krasen pogled nudi drevo vsakemu, kdor ga pogleda in občuduje; kako veličasno plapolata trobojnica, označujoč, da še žive tukaj vrli narodnjaki. Čast vrlim Slovencem! Veselo je bilo gledati, kako pridno se je pripravljalo za slavnost. Tem večje veselje je bilo za nas Slovence, ko smo videli, kako so se nemškutarji sami radi udeležili slavnosti ter z največjo marljivostjo sodelovali in krasili drevo; celo po zastavo so se sami peljali. Nemškutarji, sedaj ste odkrito pokazali, kako trdni in zvesti ostanete materi Germaniji! Gotovo že iz srca obžalujete, da ste storili tako velik korak. Zakaj tudi ne? Huda vam boče še predla, ako izve vaš poglavar, kakšno žalost in sramoto ste mu napravili. Škoda, da ni prišel pogledat; gotovo bi vam bil izpulil lase od prevelike žalosti in sramote. Vikec, sedaj se bomo pa mi smejali, kako zveste vojake da imaš. Črnil si nas okrog, da se mora človek smejati. Veselje je gledati vrle hočke Orle, ki na slovensko povelje tako izvrstno izvršujejo svojo nalogo. Le v miru nas pusti dobri prijatelj Vikec, drugače ti bomo drugič malo bolj stopili na prste. Posojilo se je vračilo veselilo. — Popotnik.

m Slivnica pri Mariboru. Zborovanje združenih slivniških in hočkih Orlov v nedeljo, dne 5. maja, se je prav lepo obneslo. Že telovadba pred zborovanjem je morala vsakega prijatelja naše mladine navdušiti, tem bolj pa še zborovanje samo. Prav lepo je bilo število fantov, ki so se zbrali po telovadbi v bralni sobi. Urednik g. Kemperle je očrtal mladeniča kot dobrega narodnjaka, C. gosp. kaplan Baznik je zelo lepo in prepričevalno slikal mladeniča kot vernega katoličana. Govornikove besede so šle v srca, kar je posebno pokazalo gromovito pritrdjevanje ob koncu. Načelnik mariborskih Orlov, Simončič, je kot zadnji povzel besedo in je vspodbujal zbrane brate, naj se drže naukov, ki so jih ravnokar čuli. Bratoljubje med hrvaškimi in slivniškimi Orli naj živi!

m Fram. Pogorelo je pretekli torek hišno in gospodarsko poslopje Stefana Hojnika v Loki. Nekaj dni poprej je bilo pokrito novo gospodarsko poslopje, ki je bilo obenem še nezavarovano, sedaj pa je uničeno vse, samemu živino so komaj rešili; tudi posojilniške bukvice so zgorele. Vzrok požara ni znan. — Umrl je v nedeljo, dne 5. t. m. zvečer v Kopivniku Jožef Medved, plemenit mož, blagi oče, skrben gospodar, zaveden narodnjak ter naš zvest pristaš in miroljuben sosed. Žalosti nad to prebridko izgubo ne občutijo samo dobra žena in otroci, temveč toži se vsakomur po izbornem možu, kdor ga je poznal. Star je bil 52 let. Ženi, otrokom in sorodnikom naše iskreno sožalje!

m Laporje. Veliko delo posvečenja in prenovljenja naše župnijske cerkve in njene notranje opravre je bilo v nedeljo, dne 5. maja, srečno dovršeno in venčano. Že lani, dne 11. junija, ob priložnosti birme, so nam prevz. gospod knezoškof posvetili cerkev z glavnim oltarjem, zdaj pa so zopet došli k nam, da posvetijo še tri prenovljene stranske oltarje v čast Srcu Jezusovemu, Srcu Marijinemu in rožnivenški Materi božji. V soboto, dne 4. maja, na slovenjebistriškem kolodvoru in v praznično ozaljšanem Laporju spoštljivo sprejeti in pozdravljeni od duhovščine in od požrtvovalnih vernikov, ki so prostovoljno prispevali do 40.000 kron za lepoto hiše božje, so premil, nadpastir na večer z duhovniki odmolili zapovedane molitve pred svetinjami enajstih mučencev, ki so bile določene za nove oltarje. Drugi dan, ko se je obenem praznoval god farnih patronov za našo župnijo, so opravili vspodbudne obrede posvečenja oltarjev. Nato so pri novoposvečenem oltarju Srca Jezusovega peli slovesno sv. mašo. Proti 12. uri so s prižnice na podlagi evangelijskega reka „Ko je ljubil Jezus svoje, jih je ljubil do konca“, s pretresljivimi besedami naslikali neskončno ljubezen božjega Odrešenika do nas ljudi, ki jo je vedno bolj in bolj kazal, ko je zapustil nebo, hodil 30 let po solzni dolini, učeč z vzgledom in z besedo, ko je za nas trpel in umrl, in ko je upostavljal presveto evharistijo, da bi vedno ostal med nami. Tudi so izrekli zahvalo vsem, ki so pripomogli k

tako zali prenovitvi naše župnijske cerkve. K sklepu so se udeležili darovanja za nove oltarje. — Za ves trud in napor, ki so ga imeli prevzvišeni nadpastir s to blizu šesturno slovesnostjo pri nas, in za vse njihove dobrote, naj jim bo dobri Bog obilen plačnik!

m Makole. Nedavno je poročala „Straža“ o tožbi tukajšnjega trgovca Fr. Ozebeke zoper našega č. g. župnika ter konsistorialnega svetovalca. „Stajerc“ je očitno zasramoval č. g. župnika in se očitno zlagal, ko je globo po 50 K zvišal takoj na 100 K. Dne 17. aprila pa je bila pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru vzklicna obravnavana, pri kateri je bil po spretnem posredovanju vrliga g. dr. Leskovarja obtoženec župnik popolnoma oproščen. Napor velikega Nemca Siegfrieda Janežiča, ki je bil Frančekov zagovornik, je bil zaman. Ti pa, Franček makolski, popravi v svojem „lajblatu“, kar je „Stajerc“ lagal in krivo dolžil nedolžne ljudi. G. župnik si ni ničesar izmišljeval in nič kaj takega razširjal ter se ga je čisto po nedolžnem grdilo in tožilo. Cela župnija je dokaz za to, in tudi sodnijsko je sedaj dokazano.

m Makole. Dne 2. maja je bilo zapriseženo novo občinsko predstojništvo Jelovec-Makole. Novi župan je g. Jurij Skale; občinski svetovalci gg.: Janez Rogina, Andrej Godec, Pavel Orešič, sami vrli pristaši naše slovensko-katoliške stranke. Makolci imajo zdaj popolnoma slovensko lice! Stajercijanci so čisto poparjeni in se, kakor se čuje, pripravljajo na odhod; eden baje v nemško Peklo, drugi tje gor proti nemškemu Gradu, tretji pa daleč preko morja v blaženo Ameriko, kjer se dolarji po cestah okoli vrtijo. Želimo vsem prav srečno in veselo potovanje! Z Bogom!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Dobri tek, Janezek, ali ti zdaj kaj ugašajo tiste lepe vesti, katere se slišijo o tebi in pa o tvoji drugi polovici. Mogoče bi ti bilo prav vse, če bi šel zdaj kateri od tvojih najbližjih stajercijanskih bratcev kam na kak shod in bi tam razkril tvoje nelepe razmere, katere bi veliko bolj po ušesih navzočih donele, kakor pa so tvoje laži, katere si trosil tako nesramno o gosp. Brenčiču. Ali zdaj vidiš in spoznaš, da je Bog pravičen! Ni še preteklo leto in že se oteplje tebi pod noge tisto smrdljivo jabelko, katero si potakal tako podlo za Brenčičem. Pripoznaj sedaj svojo visoko stajercijansko glavo in se potolči po njej ter reči: Moj greh, moj greh je tega kriv. Sedaj boš pa imel vzrok, da boš svojo hčerko na kmečke shode pošiljal. Sedaj si pa le zapiši vse dobro s tvojo zmrcvarjeno nemščino na debeli papir, da si drugokrat lahko držiš pred oči, da ne boš videl skozi in gledal po drugih, svoje neumnosti pa prezrl. Slišiš, Hanzek?!

p Sv. Vid pri Ptuj. Dne 4. maja je umrla Ana Skrbinšek, prevzitarica na Selah, stara 70 let. Ranjka je bila dobro znana in v obče spoštovana ter skrbna mati svojim, že vsem preskrbljenim otrokom. Jožef je profesor na gimnaziji na Čemskem, Franc je c. kr. žandarm v pokoju in sedaj kmet na domu, Simon je tudi kmet. Ana je omožena posestnica, mož ranjke je pa pri sinu na domu. Da je bila ranjka v obče spoštovana, se je videlo na dan pogreba, dne 6. t. m., ko jo je obilna množica spremljala na pokopališče.

p Sv. Vid pri Ptuj. Dne 5. t. m. se je obesil Jakob Rus, posestnik v Trampengu, v svoji hiši za tram; star je že čez 50 let. Nesrečniku se je zmešalo, kakor se je izvedelo od starega in zanesljivega moža, da je bil ta Rus v mladih letih poškodovan na glavi in so mu že takrat zdravniki rekli, da se mu bo v starosti začelo mešati. Zato mu bodi Bog usmiljen!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 5. t. m. je priredila čebelarstva podružnica poučno zborovanje, ki so se ga udeležili čebelarji iz domače župnije, Črne gore in Majšperga. Vršil se je pri župnijskem čebelnjaku. Potovalni učitelj g. Jurandić je govoril o pomladni reviziji čebel, da se prepriča čebelar, ali ima panj mafico, živeža, da se panj osnaži, pregleda satovje, razširi, oziroma omeji prostor itd. Vspodbujal nas je k vstrajnosti kljub neugodnemu vremenu. Se bodo že tudi čebelarjem vremena zjasnila! Svoje predavanje je pojasnil potem praktično pri čebelnjaku g. župnika. — Čebelarstva zahvala in pozdrav!

p Sv. Andraž v Slov. gor. „Sloga“ šte. 17 napada mene zaradi občinskih volitev, katerih se pa jaz nisem niti udeležil. Dopisnik „Sloge“ mora biti zelo zlobna ali pa tako neumno lažnjiva duša, da poroča take reči. Pravi, da smo vsi Brenčičevi pristaši slavnostno pogoreli, kar pa ni res, ker o nobeni stranki niti govora ni bilo, temveč se je šlo le za občinskega predstojnika, v katerem kraju da ga dobijo; naša občina je namreč tako velika, da spada 4 do 5 katastralnih občin skupaj, in vsaka od teh je hotela imeti iz svoje srede občinskega predstojnika. Ker so sedaj Slavšina in Gibina složno volili, so zmagali; prej pa je bil 21 let v Vitomarcih občinski predstojnik. Torej se ni šlo za politično stranko, ker je od liberalne stranke tako samo par volitev pri nas. Nadalje piše dopisnik „Sloge“, da sem hotel postati župan in da sem odrekel volilec slogaške stranke brez vzroka volilno pravico. To pa ni res in tudi ni mogoče, ker nisem bil ud volilne komisije in se tudi volitve nisem udeležil, o čemer se lahko vsak pri občinskem predstojništvu sam prepriča. Očita mi dopisnik, da sem klical na shodu živio. Kaj to komu mar? Mislim, da dopisnik „Sloge“ še dosedaj nima pravice, mi to prepovedovati, ker dosedaj še ne spadam pod hrvaškega

banu Čuvaja. Pišeš tudi, da so zmagali sami slogaši, kar pa ni res, ker med 18 odborniki so samo kvečjemu trije slogaši. Torej dopisnik na dan z imeni, drugače ostaneš grd lažnjivec. Povej tudi imena, komu sem odrekel jaz volilno pravico. Dokler tega ne storiš, sta ti in tvoj list „Sloga“ grda obrekovalca. Drugokrat se pa pod tak dopis podpiši, da bom znal, s kom imam opraviti. — Fr. Pignar.

p Lehnik. Tukaj smo imeli nedavno volitev zastopnika za krajni šolski svet pri Novi Cerkvi. Pri navzočnosti 9 občinskih odbornikov je bil enoglasno izvoljen g. A. Krajnc, ki je obenem tudi občinski svetovalec. Toda čujte! Kmalu potem se je vršila, sprva celo brez vednosti g. Kranjca zopetna volitev zastopnika za omenjeni krajni šolski svet in so volili drugega zastopnika. To je res čudno. Kar danes spoznajo za dobro, jutri zavrnejo. Tako pčetje ni možato. Trobi se zdaj v svet, da g. Krajnc ne velja za dano mu čast, ker bi držal z duhovniki in učitelji. Zadevo bomo zasledovali in pazili, s kom bo držal novi zastopnik.

p Sv. Barbara v Haložah. Veselica dne 28. aprila, ki jo je priredilo Izobraževalno društvo, se je nad vse pričakovanje dobro obnesla. Ljudstva je bilo natlačeno polno, mnogo jih sploh prostora ni več dobilo. G. posl. Brenčič nam je prav lepo narisal pomen izobraževalnih društev, dobrih knjig in časnikov, dal navodila, kako se naj kmečko ljudstvo na podlagi dobrih knjig samo izobražuje. Igralci in igralke, dasi so prvič nastopili, so pogodili vsi svoje vloge prav imenitno. To je bilo smešno! Pa zaostale tudi niso igralke. Čestitamo vsem. Bila je to prva večja prireditelj Izobraževalnega društva; kmalu sledi druga. Tudi blagajničar je prav zadovoljen.

p Sv. Barbara v Haložah. Propadla Narodna stranka je lahko ponosna na svoje pristaše. Steber, dasi precej trohljiv, je tako pogosto tepene stranke, učitelj Kosi, je prejšnjo nedeljo po večernih razdelil med ljudstvo 50 „Stajercov“; morebiti mu je naročil to celjski dr. Kukovec. No, sladkomili Ogorelec, ti se seveda s takim početjem strinjaš. Kadar bo pa Spindler zopet svoje neresnične trditve ponujal, bo pa Kosi za zapisnikarja na shodu „Narodne“ — nemčurske stranke. Heil!

p Sv. Trojica v Haložah. Krasno lepi prizor se nudi tukajšnjim prebivalcem, ko vidijo prijazne gričke in tihe doline vinorodnih Halož tako lepo okinčane. Vse sadno drevje je pokrito z raznobirnim prtom svežega cvetja in zelenja. Čeprav je že tu in tam zahtevala strupena slana svoj znatni plen, vendar že stavi sedaj, haloški trpin, nevarljivo upanje pod ta plašč snežno-belega cvetja. S strahom in trepetom gleda v bližnjo bodočnost, ako mu ne bi vremenska sila, ledena siba, pkončala vse zlate nade. Se čuti posledice globokih ran, katere mu je prizadejala lanska suša; a vse to bo kmalu pozabljeno, ako nam ljubi Bog prizanese s svojimi vremenskimi neugodami. Omeniti imam še drugo neovrgljivo rak-rano, katere se Haložani ne morejo otresti, to je nesrečnega pijančevanja. Ob lanskim državnoborskih volitvah se je našel vetrnjak, da se je ustrašil nasprotnika, vrgel puško v koruzo in prodal značaj za čašico vina. Ob nedeljah, ko se prikaže duhovnik na prižnico, takoj frkne nekaj možakarjev v šnopsarno, da poslušajo evangelij „Stajercjevih“ pristašev, in si močijo grla s strupenim šnopsom. Se to, kar duhovnik v cerkvi gradi, ti pismouki rušijo in pretresavajo. Ko jim ta ljuba pičica zleze v noge, se majoje kot v puščavi, in doma do svojih podložnih kažejo svojo ljubezen z nožem in pestjo. Zlostna, a resnična dejstva! Oj, ljudstvo haloško, vzdrami se sedaj in spoznaj svojega, najhujšega sovražnika alkohola! Glej, narava se je preobrazila, si oblekla prelepi nakit zelenja, preobrazi se tudi ti, izstopi iz pijane — v zlato dobo treznosti!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnja Mladeniška zveza je dne 28. aprila t. l. slovesno obhajala svoj 3. redni občni zbor. Navzoče, bilo jih je okoli 250, večina mladeniči, je prav prisrčno pozdravil predsednik Filip Meško, Nato je imel slavnostni govor Filip Gašparič iz Ključarovec, član velikonedeljske Mladeniške zveze, o namenu in važnosti mladeniških zvez. Za njim je poročal tajnik, iz katerega poročila smo izvedeli, da je imela zveza 108 udov; 14 je bilo poučenih predavanj, dvakrat sta se priredili igri „Čudna kupčija“, „Izgubljena stava“ in „Zamorec“; dne 2. februarja t. l. so imeli člani tombolo; zveza pa je tudi s krepko roko posegla v javno življenje in povsod so delovala, kjer je bilo treba kaj storiti v občni blagor in napredek. Ustanovila sta se tudi abstinenčni in časniškarski odtsek. Po poročilu blagajnika je imela zveza vsega skupaj 124 K 34 vin. čistega dohodka. Knjižničar je poročal, da ima zveza knjižnico s 634 knjigami. Prebralo se je celo leto knjig 1028. Gotovo častno! Zveza je imela na razpolago tudi mnogo dobrih listov. Nato sta nastopila še dva mladeniča, ki sta navzoče navduševala k pristopu k zvezi. Govorila sta Herman Lovro in Ambrož Franc. Tajnik Martin Pučko se opominja navzoča dekleta, naj ne silijo v mesta. Enoglasno se je izvolil stari odbor. Pristopilo je k zvezi na novo 12 mladih udov. K sklepu so domači mladeniči izvrstno priredili dve šaloigri: „Pred sodnikom“ in „Zenin Miha“. Med posameznimi točkami nas je razveseljeval domači pevski zbor. Mladi naš Mladeniški zvezi želimo tudi letos obilo uspeha.

p Ormož. Dne 7. t. m. je umrl tukajšnji kleparski mojster Al. Topolovšek. Rajni je bil zvest pristaš „Stajerca“.

p Ormož. Liberalci so zadnjo nedeljo v Ormožu ustanovili Sokola. Katoliška društva, pozor! — Na Humu pri Ormožu sta v predpretečenem tednu u-

mrila dva posestnika, in sicer g. Franc Panič ter Iv. Lihtenvalner. Naj v miru počivata! — V Frankovcih pri Ormožu je umrla gospa Marija Kirič. — Vreme je zelo nestanovitno. Skoro ne mine dan, da bi ne bilo nekoliko dežja. Tudi nasledki mraza se na zgodnjih črešnjah in slivah že opazijo, kajti cvetje je začelo precej odpadati, a v drugim oziru pa, ako nadalje ne bo prehudega mraza in kakih drugih vremenskih neugod, se je nađejati zelo dobre letine. — Tudi naši Nemci, oziroma posilincei, so že menda pozabili, da po največ živijo od kmetov, kajti v 105. šte. „Grazers Tagblatt“ z dne 17. aprila so si izlili svojo jezo nad našim č. g. kaplanom. Svetujemo jim, naj ohranijo mirno kri, ker drugače bomo nekaj osvetlili, kar marsikomu ne bo kaj prijetno.

p Ormož. Nemški „Mihelni“ v tukajšnjem mestecu so radi ustanovitve slovenskega društva grozno pokoncu ter zadnji čas v časopisju kar povprek napadajo naše moze, osobito pa č. g. kaplana, kateri jim je najhujši trn v peti. Ti „Mihelni“ so menda že pozabili, da po največ od nas kmetov živijo. Tukajšnji liberalni ostanki so s poslednjimi močmi ustanovili Sokola. V odbor so si izvolili same „pristne“ kmečke fante, kakor n. pr. dr. Streleca, „dragega“ nam dr. Serneca, dr. Zemljica, trgovca Veseliča, ivanjkovskega Petovarja itd. Kmečki fantje, vas pa opozarjamo, da k takemu društvu, v katerega odboru ni prostora niti za enega kmeta, kljub temu, da vam obljublajo zlate gradove, nikoli ne pristopite. Spominjamo vas tukaj samo na pogubni vpliv liberalizma v odsekih Sokola, koji ima na vesti že mnogo žalostnih prestopkov naše mladine, koji je zakrivil beg naše kmečke mladine v mesta in trge ter mrznojo do kmečkega stanu in mnogo drugega.

p Zetale. Dopisnika v „Narodnem Listu“ iz Zetale opominjam, da opusti napade na našega veleč. g. kaplana. Saj si dopisnik lahko misli, da s tem ne žališ samo g. kaplana, ampak tudi vse poštene farane, kojega g. kaplana iz srea ljubimo. Če ga pa ti dopisnik sovražiš in če bi ga sovražili tudi vsi tisti, kateri imajo v naši fari narocen „Narodni List“, bo g. kaplan zavoljo tega še vedno prav dobro izhajal. Cela fara mu je in tudi bo za njegov trud in požrtvovalnost, ker se trudi zlasti za našo mladino, vedno hvaležna. Prvokrat te opominjam z lepo besedo, če to ne bo pomagalo, boče zagrmelo, in če še tudi to ne izda, si boš sam kriv drugih nasledkov. — Kmet iz Zetale.

p Mladeniškim Zvezam ormoškega okraja. Tu in tam se je že večkrat izrazila želja, za ormoški okraj ustanoviti dekanjsko okrožje Mladeniških Zvez. Zategadelj pozivljamo vse Mladeniške Zveze ormoškega okraja, naj se po svojih odposlancih, v kolikor mogoče velikem številu udeležijo zaupnega sestanka v Ormožu, ki se vrši na praznik Kristusovega vnebohoja, to je 16. t. m. ob 8. uri popoldne v prostorih „Ormoške posojilnice“, kjer bo razren drugih važnih zased, prišla tudi omenjena predloga na dnevni red. Osobito so vabljene tudi zastopniki središkega „Orla“. Nujna potreba je, da se združujemo, kajti le v združenju dosežemo cilje, katerih nam posameznim Zvezam ni mogoče. Ker se na stvar polaga velika važnost, se še enkrat uljudno opozarja, naj se vse Mladeniške Zveze sestanka v obilnem številu udeleže. Bratski pozdrav!

p Hardek pri Ormožu. Gasilno društvo za orm. okolico s sedežem na Hardeku ima 16. t. m. popoldne prvi svojemu načelniku s ojb občni zbor.

p Ormož. Mlade ilka in Dekliška Zveza ima v nedeljo, 12. t. m. svoj redni mesečni shod Mladenič in dekleta s'e vsi vabljene, da go tovo pridete.

p Vurberg. Gospodarsko izobraževalno društvo na Vurbergu priredi na Vnebohod, dne 16. maja pop. ob 8. uri gledališko predstavo v dvorani vurberškega gradu. Na dnevnem redu sta lepi igri „Sv. Cita“ in „Kukavica modra ptica“ ali „Boj za doto“, ter razne pesmi. Vsi ljubitelji poštene zabave od blizu in daleč so prav prijazno vabijo.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo dne 12. majnika ima Mladeniška Zveza svoj mesečni poučni shod z deklamacijami in poučnimi govori. Prijejo tudi zastupniki ptujskega Orla in bralnega društva. Mladeniči, pridite vsi!

p Leskovec pri Ptuj. Izobraževalno društvo priredi dne 12. maja 1912, t. j. v nedeljo po večerni ah, gledališki predstavi „Dr. Vesnal in njegov sluga Stipko Tiček“ in „Dva prepirljiva sosedu“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Bralno društvo za Ljutomersko okolico je priredilo dne 21. aprila igro „Krivoprisežnik“. Igralci so svoje vloge izbornu rešili. Hvala gre za to g. Kukovecu, ki se je mnogo trudil, da je igralce dobro izvežbal. Občinstva je bilo nabito polna dvorana. Mnogi želijo, da bi se igra ponovila. Že dolgo časa se goji želja, da bi si Slovenci v Ljutomeru, v središču trga, postavili nekaj dom, ali vsaj obširno dvorano, kjer bi se take in enake prireditve prirejale. Dvorana, v kateri se zdaj prirejajo igre, ni samo premajhna, ampak je tudi predač izven trga, in veliko večji uspehi bi imele vsakojake prireditve, ko bi imeli v središču trga za to primeren prostor. Ali bi ne mogla naša slavna posojilnica tej želji ustreči? Upamo, da se bo na obnem zboru tudi o tem vprašanju razpravljalo.

I Vučja vas. Gospod nadučitelj Cvetko nam piše, da na liberalnem shodu v Veržetu ni neusmiljeno udrihal po katoliškem časopisju, tudi ne po „Slovenskem Gospodarju“, kar vzamemo s tem javno na znanje.

I Ljutomer. Na lepem shodu Slov. kmečke zveze pri Sv. Križu dne 21. aprila t. l. nas je bilo tudi nekaj Ljutomerčanov. Ko smo se po shodu še mudili pri dobri Jurešovi kapljici, se je v drugi sobi repenčil neki človek s klicem: „Na zdar, Sokol!“ Mislim sem, da je sicer liberalcel, pa vendar naroden mož. A od sosedu sem izvedel, da je to tisti krčmar iz Bučevce, ki pošilja svoje otroke k nam v Ljutomer v nemško šolo. Omenjeni je ožji prijatelj tistega gospoda iz Vučje vasi, ki se tako rad hučuje nad „Slovenskim Gospodarjem“. Taki narodnjaki so torej liberalci, ki kličejo „Na zdar, Sokol!“

I Gornja Radgona. V nedeljo dne 12. t. m. priredi Gornjeradgonski tamburaški in pevski zbor, veselico s tamburanjem in petjem. Ker je čisti dobiček namenjen v nabavo raznih potrebnih tamburaškega zboru, se preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek ob 6. uri zvečer.

I Lutomer. Za „Slov. Stržo“ je nabrala g. Franciška Novak iz Lutomer na gostiji Jožefa Kosi in Terezije Cimerman znesek K 580. Zavedni rodoljubkinji in vsem darovalcem priska hvala.

I Gornja Radgona. Mladeniška Zveza kmetakega bralnega društva v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 12. majnika popoldne po večernicah v bralni sobi svoj mesečni poučni shod. Vsi mladenci, katerim je kaj mar za izobrazbo in napredek, se uljudno vabijo, da se shoda polnoštevilno udeležijo.

Slovenjgraški okraj.

s Stari trg. Tužno so zapeli zvonovi v soboto, dne 4. t. m., zadnjo pesem svojemu velikemu dobrotniku. Zaspal je namreč g. Anton Sitič, veleposestnik v Starem trgu in cerkveni ključar cerkve sv. Pankracija. Ranjki je bil dolgoleten občinski odbornik ter velik dobrotnik starotružke farne cerkve. Veliko je pripomogel k slikanju cerkve leta 1900. Leta 1903 je kupil nov veliki zvon, kateri mu sedaj poje v zahvalo. Kupil je tudi lep velik lestenc za cerkev. Tudi ob smrti ni pozabil na cerkev in je zapustil precejšnjo svoto za nabavo novih orgel, katere so zelo potrebne. Župljani pa smo dolžni, ohraniti mu blag spomin, kajti od njegove hiše ni šel nihče, da bi ne bil uslišan. N. v m. p. i. — Dne 4. t. m. je umrl Pavel Hovnik, p. d. Repnik, kmet v Vrhih. Ranjki je bil leta 1878 v Bosni, kjer je bil ranjen v nogo. Dobival je majhno pokojnino. Dne 2. maja je šel v mesto po omenjeno pokojnino ter se tam delj časa mudil. Domov grede se je na potu spodtaknil ter tako nesrečno padel, da je dobil smrtne poškodbe, katerim je podlegel. Našli so ga ponoči nezvestnega in razbitega v globoki grabi ob potu. Blagemu možu svetila večna luč!

s Dolič. V nedeljo, dne 21. aprila, se je vršila v neki liberalni gostilni tombola. En čas so bili ljudje prav dobre volje, pa kmalu je bil temu konec. Začeli so se pripraviti, kar neki mladi fant vzame nož ter ga zasadi nekemu starčku v čelo. Nož je običal v glavi, še-le čez nekaj časa so mu ga ljudje izdrl.

s Smartno ob Paki. Kdor dosedaj še ni verjel, kako daleč je zapeljala liberalce strankarska strast, in kdor je bil še prepričan, da so liberalci vneti za slovenski narod, ta naj vzame v roke številko „Nar. Lista“, v katerem se nahaja dopis „Nekaj paberkov iz občnega zbora c. kr. kmetijske družbe v Gradcu“. Ko sem jaz to čital, nisem verjel, da imam v rokah „Narodni List“, ampak sem si mislil, da mora biti to del „Stajerca“. Pa motil sem se, kajti bil je ves „N. List“. V tem članku se nečuvno sramoti naše vrle može-delegate, kateri so se neustrašeno potegnili za koristi in pravice spodnještajerskega slovenskega kmeta. Dopisnik „Narodnega Lista“ pa pravi, da je bilo liberalce sram ob nastopu naših odločnih mož. Tako torej! Sram vas je bilo! Dobro, sedaj se vsaj poznamo! Mi slovenski kmetje pa vprašamo dopisnika in njegove „sramežljive“ tovariše: [Ali vas ni bilo sram, ko ste stali v Gradcu v sramotni Efišalovi službi, namesto, da bi se skupno z našimi možmi bavili proti našemu zagrizenemu sovragu? Pač pa mi odločno rečemo: Sram nas je, da se najdejo med slovenskim narodom ljudje takšne baže, kateri se združijo z najhujšimi nasprotniki in pomagajo zatirati lastne brate. Sramota, trikrat sramota! Takšna je narodnost teh „narodnjakov“. Kdor še le ni popolnoma zaslepljen, bo sedaj pač moral spoznati to propalo stranko in se s studom obrniti od nje. Dopisnik se dalje zaganja v našo kmetijsko podružnico, ki je po našem odposlancu dr. K. Verstovšku stavila predlog, da se družbino glasilo „Gospodarski Glasnik“ piše bolj poljudno in v boljši slovenščini. Dopisnik (in vsi tisti, ki jih je bilo „sram“) naj le pride ob priliki kakšnega podružničnega zborovanja in slišal bo, kako se vsi udje pritožujejo, da družbino glasilo „Gospodarski Glasnik“ nikakor ni razumljivo pisan, „kakor n. pr. „Kmetovalec“ na Kranjskem ali naše vrle „Gospodarske Novice“. Resnica je, da ostane veliko izvodov „Gospodarskega Glasnika“ neprečitane. Po 3 do 4 mesece stare iztise se videl nedotaknjene, med tem pa si udje podružnice naročajo rajši „Kmetovalec“ in segajo po „Gospodarskih Novicah“. Sicer se pa o tem s temi „sramežljivimi“ ljudmi ne bom prepiral. Hotel sem le dokazati vso nesramnost, propalost in ovinkarstvo „Narodne“ stranke. Mi se za takšne napade seveda ne brigamo, pač pa se jih še veselimo, ker s tem se liberalci kažejo v svoji nagoti in jih bo ljudstvo do dobrega spoznalo. Liberaloni, kam ste prijadrali?

s Smartno pri Slov. Gradcu. Šmarsko Km. bralno društvo priredi igri: „Reposťev“ in „Prepirljiva soseda“ 12. maja t. l. v prostorih Jožefa Rotonit—Plesnik v Legnu ob 4 uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor. — Pri nekem sestanku je nabral za „Slov. Stržo“ J. Hartman—Pogranc 4 K 20 vin. Hvala.

Konjiški okraj.

k Konjice. Neki zlikovec je že drugič v cerkvi strl škrinjico sv. Antona in odnesel milodare za uboge. Odslej se ne boče izplačalo, siliti v škrinjico, ker je, kakor smo izvedeli, cerkveno predstojništvo sklenilo, milodare pobrati vsak dan iz škrinjice in varne shraniti, dokler se ne razdele. — Neki bogati veleposestnik iz Laškega trga z imenom Herman, ki je lastnik takozvane „Simatove vinarčije“, je prišel v soboto z bračom gledat vinograd in se — umorit, kajti v odsotnosti brata si je prerezal na studenec z britvijo vrati ter se zvrnil v studenec. V ponedeljek so ga odpeljali v Laški trg. Vzrok samomora je baje zblaznelost vsled večje izgube na premoženju. — V bolnišnico „pri rudečem križu“ na Prevratu je prišla nova

prednica Slovenka, doma iz Škofje Loke na Kranjskem. — Hrošči so se letos v prav obilnem številu prikazali, in treba je ta škodljivi mrčes uničevati. Otrbi baje prav pridno pobirajo tega škodljivca.

k Kebeelj na Pohorju. Največ gorja, uboštva in pretepot ter prepira povzroča danes žganje povsod, kamor se ozremo. Kakšni so nasledki! Pijanec sedi celo dopoldne, tudi celi dan, da celo po dva dni, pri žganju, katero vliva v svoje nenasično grlo, dokler se ne začne opotekati in preizkušati svojo glavo ob zid ali kamen, kamor ravno prileti. Le pogledjmo žalostne nasledke žganjepitja! Pogledjmo žganjarja pri snop-su, kako kvanta, nobena beseda mu ni pregrda in preostudna. Pohujšuje male otročičke, druge in svoje, če mu jih Bog da. Posebno grdo govori čez duhovnike in čez trezno misleče ljudi. Če stopimo v tak žganjetoč, bomo slišali, koliko se tam zabavlja zoper cerkev in njene naredbe. Lastnikom snopsarij niso po volji pridige, posebno, če svari gospod s prižnice ljudstvo zoper pijančevanje in neznačajnost; potem je v snopsarni dosti govorjenja in zabavljanja zoper dušne pastirje. Kaj pa žena? Joka se, ko pije po celih 14 dni in preklinja, da je poštenega človeka strah. Koliko takih bi se dalo imenovati, ki pride od prve maše opoldan ali zvečer, da celo drugi dan, s kakim „štempeljnom“ na čelu domov, ves povajal od blata. Kako pa je doma pri taki hiši, kjer je oče pijanec? Kaj pa žena in otroci! Žena joka, otroci hodijo brez maše okoli, ker nimajo potrebne obleke za cerkev. Za molitev je kreg in kletev, zato tudi ni blagoslova pri taki hiši. Koliko posestev je prišlo na prodaj, na boben, zavoljo pijančevanja. Torej Kebelečani, proč s špiritom in žganjem, ustanovimo si treznostni odsek, dajmo se vsi zapisati v njega! Potem bodo prazne naše žganjarne, kako lepo bi bilo to! Zavladal bi po hišah mir, prišel bi blagoslov božji z nebes. Srečni bi bili vi stariši in vaši otroci. Na delo torej v vsaki župniji, da čim prej odstranimo smrđljivo žganje — špirit.

k Konjice. Krasna dr. Krekova igra „Turški križ“ se, kakor že povedano res uprizori prihodnjo nedeljo, 12. maja po večernicah, ob pol 4. uri v telovadnici, in vrli fantje in dekleta iz Slov. Bistrice pridejo gostovat, in ker so korajžni in neustrašeni, pridejo tudi, če bi bilo slabo vreme. Konjčani in sosede, pa nam napravite to veselje in pridite v prav obilnem številu. Saj je pa tudi vredno iti gledati tako lepo in pomenljivo igro. Med odmorji boče svirala godba in potem se bodo še kazale skiptične slike iz Bosne in Hercegovine. Na svidenje torej v nedeljo.

Celjski okraj.

c Obrekovalci, na dan! Dobili smo iz Amerike: Že dve leti napada „Narodni List“ našega sobrata g. Anzelma Murn. Podtika mu med drugim, da je pustil doma dva otoka in da je poneveril društveni denar, nabran za „Dom“ in šolo v Nazaretu. Da se tem obrekovanjem naredi enkrat za vselej konec, razpisujem s tem nagrado 500 K onemu, ki dokaže resnico teh trditev. Denar ima uredništvo „Slov. Gospodarja“, kamor se naj prinese dokazi. — Obrekovalci, sedaj imate priliko, priti na lahek način do lepih kronic. Potrudite se! Ako pa ne dokažete teh trditev, bomo vedeli, da je naš sobrat po nedolžnem obrekovan in da ste vi nesramni lažnjivci in tatovi dobrega imena poštenemu duhovniku. V Rockland Lake N. Y., 2. aprila 1912. — Rev. Kazimir Zakrajšek, OFM., superior.

c Celje. Ravno kar smo dobili računski zaključek „Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju“ za leto 1911 v roke. Naj navedemo iz njega nekatere številke. Denarni promet v tem letu je znašal 4 milijone 105.391 K 04 vin. Hranilne vloge so znašale konec leta 1 milijon 979.331 K 43 vin. ter so se dvignile v tem letu za 384.177 K 76 vin. Posojila so dosegla svoto 1 milijon 495.736 K 49 vin. ter so se zvišala za 290.035 K 30 vin. Naloženega denarja je imela konec leta 180.809 K 32 vin. Rezervni zakladi znašajo 7.880 kron 68 vin. Čistega dobička je napravila posojilnica v tem letu 5.704 K 07 vin. Iz teh števk se razvidi, da je Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju tudi v lanskem letu vkljub temu, da je bilo to leto zelo neugodno za slovensko zadružništvo, jako krepko razvijala. To je jasen dokaz, da živa Ljudska hranilnica in posojilnica splošno zaupanje.

c Dramlje. Pri naših liberalcih hoče postati na vsak način vzor korajže neki mladenič, ki je bil nekdanji šoli in je dobil precej dolge počitnice. Postal je celo vodja in obenem načelnik tistih ponočnih ptičev, ki s svojimi „ubranimi“ glasovi večkrat motijo ponočni mir. Dragi mladenič, vprašamo te, česa si se pa učil po šolah? Sicer se pa ni čuditi, da unganjaš take reči, ker tako brez dela postopati postane človeku dolgčas in si išče kratkočasje. Za enkrat se ti svetuje, da nas pustiš s svojimi ponočnimi nastopi v miru, drugače bomo pokadili za teboj, da se bodo kar iskri le pete na tvojih „kratkih“ nogah. Zeleč ti obile zabave“ na teh „večnih okancih“, te pozdravlja — Mihajlek iz Grušolj.

c Šmarje pri Jelšah. Komaj so dobili liberalci krajni šolski svet v svoje roke, so že pokazali, kake „prijatelji ljudstva“ da so. Sklenili so v svoji seji, prositi višjo šolsko oblast, da se tukajšnja ljudska šola razširi od 8 na 10 razredov. Dva razreda hočejo imeti več, dasiravno se je število ljudstva pri nas v zadnjih 10 letih za 1300 zmanjšalo. Število šolo obiskujočih otrok se je skrčilo za 100 in redno pada od leta do leta ter bo v bodoče še bolj. Pa kaj liberalci za to! Število razredov se naj množi naprej, šola naj se zida poleg šole. Kaj liberalcem za to, če beži ljudstvo iz kraja, ker vidi, da se mu nalagajo neznosna bremena. Slovenski liberalci hočejo biti krepka mladika judovskega framazonstva, in pomagati, da se za sužnijo vsi nižji stanov. Da bi bilo 525 otrok preveč

za 8 razredov, tega nihče ne more verjeti, pač pa se naj liberalni gospodje sami primejo za nos, ako učni uspehi niso dovoljni, sicer so pa res pičli. Posebna crznost liberalcev je, da si upajo skleniti zvišanje razredov, ko vendar vedo, da je okoliška večja občina v rokah katoliško-narodnih zastopnikov ljudstva in je že, kakor slišimo, storila krepke korake proti temu. Kaj bi še-le storili gg. liberalci, ako bi imeli še občino v rokah!! Sedaj naj se pa še upa kdo trditi, da volitve niso važne! Kdor torej pravi: Saj je vse eno, kdo je izvoljen, volit ni treba iti, to je velik nevednež ali zaslepljenec. To so vam pravi sleparji in zapeljivi ljudstva, judovsko-liberalni hlapi, ki slepijo dobrb ljudstvo, da si ne bi izvajalo svojih pravic. Vse je dandanes ležeče na volitvah, izid volitev pa na organizaciji. Kdor ni pristaš Kmečke zveze, je naš nasprotnik!

c Braslovče. Sv. birma se vrši v braslovškem dekanatu letos meseca julija, in sicer: 13. v Smartinu na Paki, 14. v Braslovčah, 15. na Vranskem, 16. v St. Jurju ob Taboru, 17. v St. Pavlu.

c St. Jur ob Taboru. Kmečka hranilnica in posojilnica se je preselila iz cerkvene hiše v novo mežnarijo. Računski zaključek za 4. upravno leto je prav dovoljen. Deležev je bilo koncem lanskega leta 113, izposojevalcev 99 z 69.028 K, vlagateljev 334 s 167.793 kronami, rezervnega zaklada 2179 K. Prav dovoljno imenujemo to stanje, če pomislimo, da je osnovana posojilnica le za domačo župnijo, in da imamo v primeroma mali fari konkurenčno zadruho. Poslovanje našega denarnega zavoda je nad vse vestno, zato pa vživa zaupanje ljudstva. Da ugodni mnogostranskim željam, je prestavila Kmečka hranilnica uračovanje od srede na nedeljo. Kdor ima tedaj kaj opraviti v njej, naj pride ob nedeljah takoj po prvem sv. opravilu v uradne prostore.

c Iz Gor. Grada. Cesar je potrdil izvolitev župnika Dekortija na Ljubnem za načelnika, in zdravniika dr. Jos. Goričarja v Mozirju za podnačelnika okr. zastopa gornjegrajskega.

c Solčava. Pogovor med vaščanom in kmetom. Vaščan: Že skoro 14 dni te nisem videl v vasi; mislil sem že, da te je sneg zamelel. Kmet: Iz snega se letos lahko pride, pač pa težko iz tistega blata, ki ga imate na gmajni in v vasi! Vaščan: Le potolaži se, saj bomo kmalu dobili novo cesto skozi vas do Logarske doline. Kmet: Meni se zdi, da imate že čez 5 let na papirju novo cesto skozi vas in Bog ve, kako dolgo vas bo okrajni zastop še vodil za nos. Vaščan: Prav praviš, stari okrajni zastop je res samo zabavljaj čez „črni kot“, storil pa nam ni ničesar, razun dolgove. Kmet: Ali drugega ni nič novega v vasi? Vaščan: Kaj še nič ne veš, da bi nam šolski svet že rad poslal učitelja, ko še pri šoli ni drugega, kakor obod! Kmet: Pa nisem nikjer bral tega, čeravno imam naročenega „Slov. Gospodarja“ in „Domoljuba“. Vaščan: Kaj ne veš, da je za fiste velike gospode okrog okrajnega šolskega sveta „Slov. Gospodar“ premajhen in je v časti samo „Nar. List“? Kmet: Kaj, „Narodni List“? Enkrat ga je dobil neki kolar, ki je bil ravno pri nas, pa ga niti naš pes ni hotel povohati, tako mu je bil zopern. To je res slabo znamenje za šolski svet! Vaščan: Veš, toliko pa bomo mi vaščani že gledali, da ne bodo nobenemu liberalnemu učitelju v Solčavi cvetele rožice. Takega mi ne mara! Kmet: Mi tudi ne! No, Bog jim daj dosti sreče! Vaščan: Pa le bolj pogosto pridi v vas, da se še o čem drugem pogovoriva.

c Luče. Po pisavi „Narodnega Lista“ v 16. in 17. številki se spozna, da nekateri trgovci ne morejo več metel prodajati, zato so začeli pometati pred farovžem, pošto in Kmetijskim društvom. Toda metla je metla in še-le kaj velja, kateri jo v roke vzeti zna. Zapomnite si to! To za sedaj, če pa zopet s kako raskavo štacunsko ali podobno metlo pridete, bomo vzeli pa mi brezovo, kakor so naši stari delali, pa dosti denarca imeli, pojejo naši Lučani. Ali razumete?

c Laški trg. Pretečeno nedeljo popoldne so se nakopičili temni oblaki nad hribi Sv. Krištofa in iz njih je švignila ognjena iskra v gospodarsko poslopje vrle rodbine Kačičeve (Meketove) na Strmcu in je spremenila prilazni Kačičev dom v zapuščeno pogorišče. Zgorelo je pet glav goveje živine, ves živež, vsa obleka, vse gospodarsko orodje. Kačičevim izrekamo naše sožalje in jih priporočamo blagim srcem, Boga pa prosimo, naj nas milostno varuje treska in hudega vremena.

c Laški trg. „Slov. Narod“ in „Narodni List“ pišeta, da je prodala Kmečka hranilnica v Laškem svojo hišo nemškutarju. Načelstvo hranilnice mora to laž zavrniti. „Narodni“ dopisnik je hotel menda napraviti šalo za „1. april“. Torej nič se ne čudite, hiša je še naša in je naprodaj. Pokažite se narodne in jo kupite, dobite jo par sto kron ceneje nego Muršec! — Načelstvo.

c Sv. Rupert nad Laškim. V nedeljo, dne 19. maja, bo pri nas po rani sv. maši v kaplaniji ustanovni občni zbor Katoliškega izobraževalnega društva. Govorit pride znani mladinski organizator veleč. g. dr. J. o s. H o r n j e c, profesor bogoslovja v Mariboru. Sentruperčani, posebno mladina, vsi nato važno zborovanje!

c Marija Gradec pri Laškem. Dne 9. aprila so se vršile volitve župana in štirih svetovalcev. Za župana je bil soglasno izvoljen dosedanj župan gosp. Anton Teršek v Harju, občinskim svetovalcem pa M. Topole, Jožef Lapornik, Jurij Krajnc in Anton Goter. Mesto občinskega blagajnika je na splošno željo zopet prevzel g. Konrad Elsbaher, veletrgovec v Laškem. Upamo, da bo g. župan in ves odbor deloval v korist občine.

c Sv. Francišek na Straži. Tukaj se nahaja nek posestnik, ki je bil poprej zvest naročnik „Stajerca“, zdaj pa je postal tudi priden bralec „Narodnega Lista“. Ta posestnik ima sina, ki obiskuje še šolo, pa seveda iz „Narodnega Lista“ že vse ve, kar se nesramnega piše, pa celo k sosedom hodi prebirat to ničvredno cunj. Nauki, katerih se je ta fant naučil, kažejo že sadove. Pred Veliko nočjo je med šolskim poukom napisal na svojega součenca pismo, katerega se vsak odrasčen človek sramuje. Ne vemo, kaj je gosp. nadučitelj Trčak v tej stvari ukrenil. No, gospoda Trčak in pa Zaleznik, ki vama je blagor šolskih otrok gotovo na srečo, pokažite tukaj svojo vnetost. Seveda, ko bi bil omenjeni deček sin kakšnega našega pristaša, bi rekli liberalci, da je krivo temu naše katoliško časopisje, a sedaj pa morajo imeti liberalni junaki jezik za zobmi.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Tukajšnje kat. izobraževalno društvo napravi v nedeljo 12. t. m. ob 8. uri popoldne pod župnijskim kozolcem gledališki predstavi „Prisiljen stan je zaničevan“ in „Tri sestre“. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Čebelarstvo poučno predavanje priredi podružnica za Celje in okolico na praznik Vnebohoda, dne 16. t. m. ob 8. uri popoldne pri čebelnjaku g. nadučitelja Karola Vizjaka na Ljubnem pri Celju. Predaval bo gospod Juranič. Čebelarji udeležite se polnoštevno.

Pridobivajte naročnike!

Brežiški okraj.

b Brežice. Dne 28. aprila se je vršil shod Sl. kmečke zveze v Brežicah, na prostornem dvorišču gostilne g. Zorkota ob krasni udeležbi celega okraja. Shodu je predsedoval naš starina gospod Podvinski; govorili so poslanec Pišek, poslanec dr. Benkovič in posestnik Ivan Urek ml., na čegar predlog se je sprejela resolucija z odobravanjem obstrukcije v deželni zboru. Na shodu se je opazilo najodličnejše moše celega okraja, posebno iz pišecke župnije, in seveda bližnje breške okolice, gospe župane iz Zakota, Sromelj, Globokega, Vidma, Mihalovca itd. Vsa čast vrlim možem.

b Na progi Zidani Most—Zagreb se je uvedel s 1. majem nov mešanec, ki dohaja proti večeru iz Zagreba. Uvedba tega vlaka je zaslugi poslanca dr. Benkoviča, ki nepretrgoma deluje za izboljšanje prometnih razmer na tej progi in je uvedel lani veliko akcijo za novi vlak. Za izboljšanje prometnih razmer na tej progi, posebno zveze na vlake ogrskih državnih železnic v Zagrebu, se zanimajo najvišji krogi z ozirom na nameravano uvedbo direktnih zvez z Bosno in Hercegovino. Pogajanja z upravo južne železnice radi postajališča na Blanci so tako daleč uspela, da je upati že tekoma tega leta, da se otvori to postajališče, ki je že prevzeto v novi vozni red. V sled osebnega posredovanja poslanca dr. Benkoviča in župana Likarja se v kratkem vrši ogled po odposlancu generalne direkcije z namenom, stroške projekta znižati.

b Rajhenburg. Dne 21. aprila so ponovili naši fantje veseloigro „Čevljar“. Velike zapreke je hotelo delati slabo vreme. Skozi cel teden je deževalo, a v nedeljo so se vremena zjasnila. Predstavi „Čevljar“ ter „Kmet in automat“ sta bili zadostno obiskani. Vsi igralci so se zavedali velikega pomena, ki ga ima odločen in samozavesten nastop pred občinstvom. Tu nismo videli nič boječega, nič omahljivega, ampak vsak je bil moč na svojem mestu. To je bil nastop Orlov, cveta naše krščanske mladosti. Takih fantov si želimo še več, potem bodo izginili iz našega naroda nesrečni poboji in druge nerodnosti, zavoljo katerih nas druge narodnosti, zlasti Nemci, zmerjajo kot neolike in suroveže. Z veseljem opazujemo, da se vedno več zavednih mladeničev pridružuje našemu Orlu, ki ima že mnogo navdušenih in večletno izkušenih neomahljivih članov. V slogi je moč! To so že davno spoznali naši vrlji fantje in zato se dosledno zbirajo in združujejo v orlovski dvorani. Brezdvomno mora to vstrajno in stanovito delovanje doseči lepe uspehe. Prihodnost bo še-le pokazala, kakšnega pomena je naše društvo, iz katerega bodo izšli krščanski možje, neupogljivi, kremenitega in jeklenega značaja, boreči se za čast božjo in blagor slovenskega ljudstva.

b Sv. Vid na Planini. Askanius baron Zucco pr. Cucagna, dosežaj spirital pri karmeličankah na Fužini v župniji Sv. Vida na Planini je ostavil to mesto in se podal za spiritala k šolskim bratom v Ober-Rohrbach na Nižje-Avstrijskem. Semkaj je prišel na njegovo mesto iz Belgije Jose Maria Marzorati.

b Globoko. Pozor županstva in delodajalci! Ne ki 18letni Vincenc Zeme, doma iz Rajhenburga oziroma Zabukovja, je ukradel svojemu sohlapcu pri podpisnem dne 16. aprila t. l. več obleke, srebrno uro in drugih stvari v vrednosti približno 100 K in jo neznano kam popihal. Ker je imenovan že precej izvežban tat, se nujno poziva slavna županstva in delodajalce, ki bi slučajno dobili imenovanega v roke, naj istega nemudoma izroče bližnjim orožnikom. Uzmovica je lahko spoznati po poselski knjižici, glaseči se na zgorajšnje ime. Dotični je srednje, bolj šibke postave, in ima obe nogi v stopalih zelo skrivljene (obročaste), kar mu tudi teži nože. Baje je bil povožen in si pri tem pokvaril noge. — Ivan Urek, Globoko pri Brežicah.

b St. Peter pod Sv. Gorami. Umrl je g. Jernej Rahle, stražmojster v pokoj, star 47 let. Pokojniku svetila večna luč!

b Dobje. G. Anton Teržan, trgovec na Dobju je poslal za „Slov. Stražo“ 8150 lepo urejenih, obrabljenih znamk; 1750 jih je daroval č. g. Vurkelje. Hvala lepa!

Italijansko—turška vojska.

Italijani, kateri na bojišču v Tripolisu nimajo sreče ter so dosegli z velikanskimi žrtvami prav malo uspehov, so izpremenili svoj bojni načrt in so si izbrali morje za bojno torišče. Na vsak način bi radi preprečili Turkom, da jim ne bi bilo več mogoče po morju spravljati bojne in življenske potrebščine iz evropske Turčije v Tripolis. Ob enem pa hočejo s tem pritiskati na Turčijo in na evropske vevlasti ter izsiliti konec vojne. V ta namen hočejo zasesti vse važnejše turške otoke v Egejskem morju.

Italijani zasedejo otok Rodos.

V soboto, dne 4. maja zjutraj, so priplule italijanske vojne ladje pred turški otok Rodos v Egejskem morju. Poveljnik ladij, podadmiral Viale, je poslal na otok posređovalca, da pozove poveljnika otoka, da se uda. Poveljnik otoka je izjavil, da se ne more braniti proti italijanski premoči, zato je odložil vodstvo otoka, pač pa protestira proti vpadu Italijanov. Turška posadka se je umaknila na neko malo planoto, ki so jo vojne ladje obstreljevale, a streljanje so kmalu prekinili. Popoldne ob 2. uri so Italijani izkrcali vse vojake z vojnih ladij in vojne priprave, ki so bile namenjene za zasedbo Rodosa. Nato so se pričeli boji. Sovražnik je bil prisiljen, da se je umaknil proti glavnemu mestu Rodos. Ob 7. uri zvečer so se vojaki pol ure od mesta Rodosa ustavili. 3000 močnega turška posadka je bila odbita in potisnjena do mestnega zidu. Ponoči se je razdelil sovražnik v male čete, ki so šle v notranost otoka. Italijani so imeli 7 ranjencev, Turki 23 mrtvih, 48 ranjencev, 57 Turkov je bilo vjetih. Dne 5. maja se je izvršila predaja otoka. Na otoku se je nato razvila italijanska zastava, katerega se je pozdravila s streli iz topov.

Otok Rodos.

Ta otok obsega 1460 kvadr. km. Na njem prebiva 30.000 oseb, dve tretjini Grkov, 7000 Turkov, 2500 jučov in 250 Evropejcev. Glavno mesto se zove tudi Rodos in šteje 9000 prebivalcev, predmestij je pa deset s 4600 prebivalci. V mestu Rodos prebivajo večinoma sami Turki, katoličanov je 550, v predmestjih pa stanujejo večinoma Grki. Na Rodosu ima naša država svojega podkonzula kakor tudi postaja avstrijskih parnikov. Rodosu je gospodaril od leta 1310 do 1522 viteški red sv. Janeza, ki je leta 1480 odbil napad sultana Mohameda II. Po sedemdesetletnem obleganju je leta 1552 iztrgal otok vitezom sultan Sulejman II. Otok je deloma precej rodovit, sicer pa je na njem mnogo pustih gor in goličav. Glavni pridelek na Rodosu je južno sadje: pomeranče, fige, dateljini itd. Na otoku raste tudi izborna črna in rumeno vino, ječmen, čebula, rani krompir. Precej razvita je tudi sviloreja in ribarstvo; na otoku je razvita tudi usnjarska obrt. Predno je prišel otok v turško last, je cvetela na njem trgovina, ker je nekako središče za pomorsko trgovino v Egejskem morju. Turki so pa otok silovito zanemarili.

Najnovejše.

Našim naročnikom. Nekateri cepj. naročniki bodo imeli danes križ na ovitku, dasiravno so zadnje dni poslali denar. Radi tega naj ostanejo mirni. Kdor je poslal denar od zadnje sobote naprej, na njega se ni moglo več ozirati, ker denar pride še-le navadno tri dni pozneje do nas. Takrat so bili pa križi že narejeni; za naprej pa se bodo že izbrislali.

Sv. Jurij ob Taboru. Shod Slovenske kmečke zveze se vrši v nedeljo dne 12. t. m., po rani maši v društveni sobi v St. Juriju ob Taboru. Govori poslanec dr. Korošec.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 12. maja 1912 po večernicah svoj shod. Vabljeni so tudi ona dekleta, ki so zadnjikrat pozabila priti. — Vsa sosedna društva opozarjamo, da priredi Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu veselico na binkoštni ponedeljek. Ponavljal se bo „Divji lovec“.

Petrovče. Igra „Mala pevka“ se boče ponavljala dne 19. maja ob ¼. uri v prostorih Društvenega Doma v Petrovčah.

Fram. V nedeljo dne 12. t. m. po večernicah priredijo naši fantje igri „Čevljar“ in pa „Krčmar pri zvitem rogu.“ Med odmorji je petje moškega in mešanega zbora. K predstavi se vsi najljubše vabijo, posebno pa še naši sosedni Slivničani!

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 5. t. m. smo imeli volitev župana. Izvoljen je zopet stari župan g. Janez Pertinač, kmet v Veleščah. Svetovalcem so izvoljeni Frane Rozman, Martin Tratnik in Jurij Sivka. Vsi vrli naši pristaši.

Hardek pri Ormožu. Dne 4. t. m. je umrl tukaj po kratki, a mučni bolezni, g. Ivan Kocpek, učitelj in posestnik, ki je služboval zadnji čas pri Sv. Barbari v Halozah in na Runeču pri Ormožu, v 30. letu svoje starosti. Pokopan je bil dne 5. t. m. N. v m. p.!

Čebelarstvo razstava v okolici Celje se vrši koncem junija t. l.; s posredovanjem poslanca dr. Benkoviča je dovolilo ministrstvo 2000 K državne podpore za razstavo.

m Ruše. Na nedeljskem shodu J. S. Z. je nabrala gospd. Marica Bečela s prodajo cvetlic za „Slov. Stražo“ 4 K. Živio!

Darujte za Slov. Stražo!

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradee	Marhor	Celje	Ptuj	Ormož
	K v	K v	K v	K v	K v
Pšenica	—	—	11	—	12
Rž	—	—	10	—	9
Ječmen	—	—	10	50	9
Oves	—	—	11	—	11
Koruzna	—	—	11	50	10
Proso	—	—	10	—	10
Ajda	—	—	10	50	10
Sladko seno	—	—	3	50	3
Kislo	—	—	2	50	2
Slama	—	—	1	50	3
Fišola	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	—	—
Maalo	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	—
„	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	—

Svarilo!

Cenjenim bralecem se nazninja, da se svetovnoznano domače zdravilo

Levovo francosko žganje

z mentolom,

katero rabim s sijajnim uspehom proti protinu, revmatizmu, glavo in zobobolu, krču in migreni, boleznim v krču in udih, izpadanju las in smradu iz ust, potenju rok in nog, po mnogih ponareja. Ker so ti falzifikati manjvredni, se priporoča paziti na varstveno tovarniško znamko. Pravo levovo francosko žganje se dci v vseh lekarnah in trgovinah.

Ena steklenica stane samo 44 vin.

Kjer ni v zalogi, naj se obrne na založnika

Aleks. Kalmár, Dunaj II./2.

Severni kolodvor. Pošiljanja po poštne povzetju za K 4/40 naprej.

V zdravju.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnanja.

Povsod, kjer si žele dobave moči, posebno v času okrevanja po prestali bolezni se je

Scott-ova emulzija

mnogokrat in izvrstno obnesla. Scott-ova emulzija vsebuje posebno bogate, krepilne snovi, povzroča pravočasno tek, s čemur je glavna reč pridobljena. Poleg tega je Scott-ova emulzija lahko prebavljiva in okusna, da jo odrasčeni, kakor otroci z veseljem uživajo in prenašajo. Pri nakupu naj se zahteva izključno

Scott-ova emulzija. Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 2/50. — Dobi se vseh lekarnah.

Poročilo o sejmju goveje živine v Gradcu,

dne 2. aprila 1912.

Prignalo se je 260 volov, 108 bikov, 270 krav. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 100 do 106 K, srednje debeli 86 do 96, suhi 76 do 86, bikji 76 do 96, lepe pitane krave 72 do 86, srednje debele 64 do 70, suhe 48 do 62 K. Tendence: Priprljalo se je 95 komadov več kot prejšnji teden Cene trdne. Promet slab.

Na avinjski sejem se je pripeljalo 1901 avinj; cene za 100 kg mrtve teže 136 do 148 K. Cene trdne.

Izjava. Gospodu Il. Kalmarju, Dunaj! Čutim se dolžnega izreči svojo najboljšo zahvalo za Vaše Levovo francosko žganje, katerega sem rabila z najboljšim uspehom proti revmatizmu. Spoštovanjem

Liza Birmanek, Krakov.
* Izredno ugodno priliko k varčevanju nudi nakup srečk na obroke v korist „Slov. Straži“. Kako hitro in lahko se vsak mesec izda za kako prav nepotrebno stvar več kot 4 K 50 vin! Zgubljen denar, ki se nikdar več ne povrne! Kdor pa si naroči turško srečko ter jo odplačuje v mesečnih obrokih po 4 K 75 vin., ta pa denarja prav gotovo ne vrže vun, kajti vsaka srečka mora zadeti vsaj 230 kron in je tedaj to najmanjši znesek, ki ga prav gotovo nahrani. V srednem slučaju pa zamore zadeti seveda tudi 200.000 frankov, in ta prilika se nudi že pri prihodnjem zbiranju dne 1. junija t. l. Kdor hoče tedaj štediti, v srednem slučaju pa tudi obogatiti, ta naj si kupi turško srečko v korist „Slovenski Straži“. Eno srečko zamore kupiti tudi več oseb na eno ime. Opozarjamo na današnji inserat „Srečke v korist Slovenski Straži“.

Listnica uredništva.

Sv. Jedert: Brez podpisa, v koš! — Malcontent: Privatna oseba ne more, to bi moral drž. pravnik. — Gibina pri Sv. Andražu: Dobili že od drugod. Pozdravi! — Mozirje: Zal, dobili še le ob sklepu uredništva. — St. Jakob v Slov. gor.: V tej obliki tožljivo, v omiljeni se pa vendar le dela nepotrebno zgnajo. — Breznica na Gorenjskem: Izročili „Našemu Domu“. — Trgovsko društvo, Celje: Poročilo o obnem zboru došlo prepozno; izročili „Straži“. — Nova Stitfa, Braslovce, Celovec, Petrovče, Hum, Polenshak: Prepozno. — Radi pomanjkanja prostora smo odložili nekaj dopisov za prihodnjo številko.